

Показателем деформованості інвестиційних потоків і невідповідності їх вимогам інноваційного розвитку є низьке представництво на ринку високотехнологічної продукції виробництва. Кризове положення, склалося в інвестиційній сфері, являється основним джерелом інноваційного розвитку, обумовлено, цілим рядом причин, серед яких можна виділити загальний криза національної економіки; високий рівень інвестиційного ризику; незрілість ринкової інфраструктури і ще цілий ряд проблем, які потребують швидкого рішення.

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

П. Т. БУБЕНКО, д-р. екон. наук, професор
А. Д. КАШПУР, канд. екон. наук
*Північно-Східний науковий центр НАН і МОН України
Україна, м. Харків, вул. Фрунзе, 7*
В. О. КАСЬЯНЕНКО, канд. екон. наук
*Сумський державний університет МОН України
Україна, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2
office.nesc@nas.gov.ua*

Сучасний період розвитку національної економіки має свої складності і потребує наукової підтримки в декількох напрямках. Серед них – проведення реформ, залучення інвестицій, розвиток сфери послуг, перегляд регіональної політики. На даний час ситуація в регіонах України досить нерівноважна, особливо з урахуванням обмежених можливостей вкладу в економіку України східних регіонів.

Отже, актуалізується завдання уточнення оцінок економічного потенціалу України в цілому і її регіонів.

У проведеному дослідженні визначені енергетичні витрати регіонів, рангові місця розподілу регіонів за інноваційним потенціалом, завдання прискорення реформаційного процесу.

Розроблено концептуальну модель управління розвитком національної економіки в сучасних умовах, що враховує економічну ефективність економічного розвитку країни та роль інновацій у забезпеченні її конкурентоспроможності. Визначено та охарактеризовано основні складові цієї моделі (мета, задачі, об'єкти та суб'єкти, принципи реалізації, напрями впливу, критерії оцінювання ефективності управління, механізми забезпечення) у залежності від типу розвитку національної економіки та ролі інновацій. Виділено основні моделі управління розвитком ІПНЕ: модель екстенсивного типу (вплив інновацій на рівень конкурентоспроможності країн становить 5%); модель інтенсивного типу (вплив інновацій на рівень конкурентоспроможності країн становить 5% - 10%); модель інноваційного типу (вплив інновацій

становить відповідно 30%). Обґрунтовано, що кожній моделі притаманна певна комбінація механізмів, інструментів та заходів.

В роботі обґрунтовано, що підвищення конкурентоспроможності національної економіки вимагає формування ефективних організаційних, фінансових та технологічних механізмів трансформації інновацій в реальні інноваційні проекти та виробництво інноваційних товарів та послуг, при цьому має бути сформована відповідна інституційна та інформаційна інфраструктура, а ринок – бути здатним абсорбувати продукцію інноваційного підприємництва.

Беручи до уваги значну кількість чинників формування та використання ІПНЕ, а також складність прогнозування напрямку та кінцевого результату їх впливу на зростання ВВП, оцінювання ефективності інноваційного потенціалу автори пропонують проводити, базуючись на постулатах концепції інтервально-ймовірнісної невизначеності, яка орієнтована на визначення граничних точок можливого діапазону впливу. Отже, для оцінювання ефективності використання ІП особливий інтерес становлять ті інгібітори та каталізатори управлінського впливу, зв'язок яких з рівнем ВВП набуває граничних значень – мінімального та максимального. В якості ключового індикатору ефективності запропоновано використовувати показник втрачених можливостей управлінського впливу (LOI), який автори пропонують побудувати за логікою критерію песимізму-оптимізму Гурвіца як співвідношення нормалізованих кількісних оцінок граничних інгібітору та каталізатору.

У контексті УР ІІІ регіонів особливої актуальності набуває визначення їх здатності до самостійної організації повного циклу інноваційної діяльності та продуктивного освоєння отриманих фінансових ресурсів, яку автори пропонують визначати як рівень інноваційної автономії регіону. Саме достатність власних інноваційних ресурсів, дієвість механізмів їх трансформації та акумуляції, сформованість умов для абсорбції та продуктивного використання інновацій у відповідному регіоні слугує передумовою ефективною реалізації регіональних програм інноваційного розвитку. Рівень інноваційної автономії регіону запропоновано визначати як співвідношення згенерованого відповідним регіоном інноваційного ефекту (визначеного на основі множення поточного рівня фінансування на рівень інноваційної результативності регіону) з максимальним рівнем фінансування інноваційної діяльності в поточному періоді. На рівні держави рейтингування регіонів країни за рівнем їх інноваційної автономії може слугувати основою для визначення територіальних пріоритетів при розподілі державних інвестицій на фінансування програм інноваційного розвитку, а також основою вибору інструментів управління розвитком ІП на регіональному рівні.